

Dokumenttyp Plan	Ansvarig verksamhet Hållbar utveckling	Version 1	Antal sidor 4
Dokumentägare Marianne Nilsson Jämställdhetsstrateg	Fastställare Regionfullmäktige	Giltig fr.o.m. 2024-10-09	Giltig t.o.m. Tillsvidare

Strategisk plan för jämställdhetsintegrering i enlighet med CEMR-deklarationen 2024-2028

Gäller för: Region Värmland

Inledning

Denna strategiska plan utgår från den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män [CEMR-deklarationen | SKR](#). Region Värmland undertecknade deklarationen 2009 och har 2024 även undertecknat nio nya artiklar. Genom regionens närhet till befolkningens vardagsliv har Region Värmland en central och viktig roll, samt stora möjligheter att påverka, när det gäller att bekämpa ojämställdhet och att verka för ett jämställt Värmland.

Genom att ställa sig bakom deklarationen åtar Region Värmland sig att ta fram en plan för genomförandet av åtagandena i CEMR-deklarationen. Planen omfattar den politiska nivån, arbetsgivarrollen och alla Region Värmlands verksamheter. Målgrupp för planen är förtroendevalda, chefer och medarbetare inom Region Värmland.

Det interna arbetet är avgörande för att alla verksamheter inom Region Värmland ska ha förutsättningar för att ge jämställda tjänster till alla Värmlands invånare.

Deklarationen är ett politiskt dokument och därmed också ett politiskt instrument för att arbeta med jämställdhet. Det politiska beslutet (i regionfullmäktige) att underteckna deklarationen innebär att Region Värmland ansluter sig till deklarationens sex principer om jämställdhet och förbinder sig därmed att verka för ett förverkligande av dessa.

1. Jämställdhet är en grundläggande rättighet.
2. För att jämställdhet ska garanteras måste flerfaldig diskriminering och andra missgynnanden bekämpas.
3. Ett representativt deltagande av kvinnor och män i beslutsprocessen är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle.
4. Att avskaffa stereotypa uppfattningar om kön är avgörande för att uppnå jämställdhet.
5. Jämställdhetsintegrering av alla kommunens/regionens verksamheter är nödvändiga för att främja jämställdhet.
6. Att handlingsplaner och program har tillräcklig finansiering är nödvändigt för att jämställdhetsarbetet ska nå framgång.

Alltid kön, aldrig bara kön. Kön är indelningsgrunden i arbetet med jämställdhetsintegrering men fler variabler, som till exempel socioekonomi, etnicitet, funktionsnedsättningar och ålder, behövs ofta för att få en bättre förståelse av människors förutsättningar och därmed kunna uppnå önskade resultat.

Region Värmlands tjänster ska erbjudas på lika villkor och med gott bemötande till alla oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, sexuell läggning, ålder, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. (Diskrimineringslagstiftningen)

Mål och åtaganden

Nationella jämställdhetsmål

Målet för regeringens jämställdhetspolitik i Sverige är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål:

1. En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet i samhällets alla sektorer.
2. Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
3. Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
4. Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
5. Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
6. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Övergripande mål för jämställdhetsarbetet inom Region Värmland

Region Värmland ska vara en jämställd organisation.

Region Värmland ska ge bästa möjliga förutsättningar för arbete med jämställdhet i politik, arbetsliv och verksamheter. Detta ska ske genom jämställdhetsintegrering av styrning, ledning och samtliga verksamheter.

Alla områden ska synliggöras och analyseras utifrån förhållanden för kvinnor och män, flickor och pojkar, och olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar och ickebinära vuxna och barn.

Därefter ska åtgärder som behövs för att uppnå jämställdhet identifieras och genomföras. Genom detta säkerställs en likvärdig kvalitet i vård, service och anställningsvillkor oavsett kön.

GDPR ska beaktas och risker för ett för litet underlag tas med i beräkningen.

Jämställdhetsintegrering är den huvudsakliga strategin för att nå målet jämställdhet, att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Strategin innebär att ett jämställdhetsperspektiv integreras i all planering, allt beslutsfattande, i genomförande och uppföljning. På så sätt blir jämställdhet en del av det ordinarie uppdraget för politiker, chefer och medarbetare.

Jämställdhetsintegrering som strategi innebär att all verksamhet och politik har ansvar för att integrera jämställdhet i sina ordinarie arbeten. Några områden är dock särskilt viktiga att uppnå för organisationen som helhet.

1. *All individbaserad statistik ska vara könsuppdelad*
Det innebär att alla resultat avseende individbaserad statistik, såväl texter som tabeller och diagram genomgående ska kunna presenteras på juridiskt kön. I de fall det går ska resultaten även presenteras med kategorin ickebinär eller annan könsidentitet, exempelvis i de fall vi tar fram egna enkäter, medarbetarundersökningar och liknande. En analys av statistiken ska göras så att sakliga eller eventuella osakliga skillnader eller likheter synliggörs. (Artikel 9)
2. *Utbildningar och evenemang ska vara jämställdhetsintegrerade*
Jämställdhet i utbildningar och evenemang har flera olika aspekter. Det handlar om målgrupp, innehåll och representation. Både kvinnor och män och olika grupper av kvinnor och män, ska ha möjlighet att vara delaktiga och synliggöras. Det handlar också om att granska utbildningens eller evenemangets innehåll och försäkra sig om att olika grupper av kvinnors och mäns, flickors och pojgars villkor och situation inom det aktuella sakområdet synliggörs. (Artikel, 6, 9 och 13)
3. *All kommunikation i text och bild ska vara jämställd*
Jämställd kommunikation handlar om att medvetet använda kommunikation för att främja jämställdhet och motverka ojämställdhet. Det innebär att motverka traditionella och ensidiga föreställningar om kvinnligt och manligt och i stället visa motbilder i både text och bild. Det handlar också om att analysera målgruppen ur ett jämställdhetsperspektiv. (Artikel 6, 9)
4. *Jämställdhetsperspektivet ska synliggöras i remissvar/utredningar/beslutsunderlag*
Att synliggöra jämställdhetsperspektivet genom könsuppdelad statistik, könskonsekvensbeskrivning samt jämställdhetsanalys i remissvar, utredningar och beslutsunderlag skall vara en del av Region Värmlands jämställdhetsarbete. (Artikel 4, 9)
5. *Jämställdhetsbudgetering ska påbörjas*
För att säkerställa att Region Värmlands resurser kommer alla till del behövs ett jämställdhetsperspektiv i beslut som rör prioriteringar och resursfördelning. Jämställdhetsbudgetering är ett verktyg för att göra just det, och är därmed en del av arbetet med jämställdhetsintegrering. (Artikel 9, 12)

Styrning och ledning för jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering är allas ansvar och ska ske kontinuerligt och systematiskt i Region Värmlands processer för ledning och styrning, planering och uppföljning, samt i det dagliga arbetet i alla delar av organisationen.

Fullmäktige, arbetsutskott, styrelse och nämnder säkerställer att underlag för beslut och andra ärenden innehåller könsuppdelad statistik, könskonsekvensbeskrivning samt jämställdhetsanalys. Framtagande av underlag sker integrerat i Region Värmlands ordinarie process för hållbarhetssäkring av beslutsunderlag.

Regionledningen har ett övergripande samordningsansvar för arbetet med jämställdhetsintegrering. Stöd för genomförandet och kompetensutveckling samt stöd för jämlik och inkluderande arbetsmiljö finns på intranätet.

I Region Värmlands planerings- och uppföljningsprocess ansvarar varje beslutsinstans för att mål, aktiviteter och handlingsplaner inklusive åtgärder beaktar jämställdhetsperspektivet, samt att indikatorer för mätning av individbaserade data formuleras på ett sådant sätt att de kan följas upp med könsuppdelad statistik. Uppföljning av mål, aktiviteter, handlingsplaner inklusive åtgärder, och indikatorer sker i den löpande uppföljningsprocessen. Uppföljning och analyser redovisas på respektive organisatorisk och politisk nivå integrerat i ordinarie uppföljningsstruktur.

Regionfullmäktige, regionstyrelsen och regionledningen kan vid behov begära särskild uppföljning av jämställdhetsintegreringen, dock minst en gång under planperioden.

Exempel:

Könsblint mål: Vårdkvaliteten ska öka

Könsuppdelat mål: Vårdkvaliteten ska öka för kvinnor, män, flickor och pojkar och ickebinära

Jämställdhetsmål: Region Värmland ska arbeta för att kvinnor, män, flickor och pojkar och ickebinära ska få vård på lika villkor

Dokumentet är utarbetat av: Marianne Nilsson, Nicklas Rask